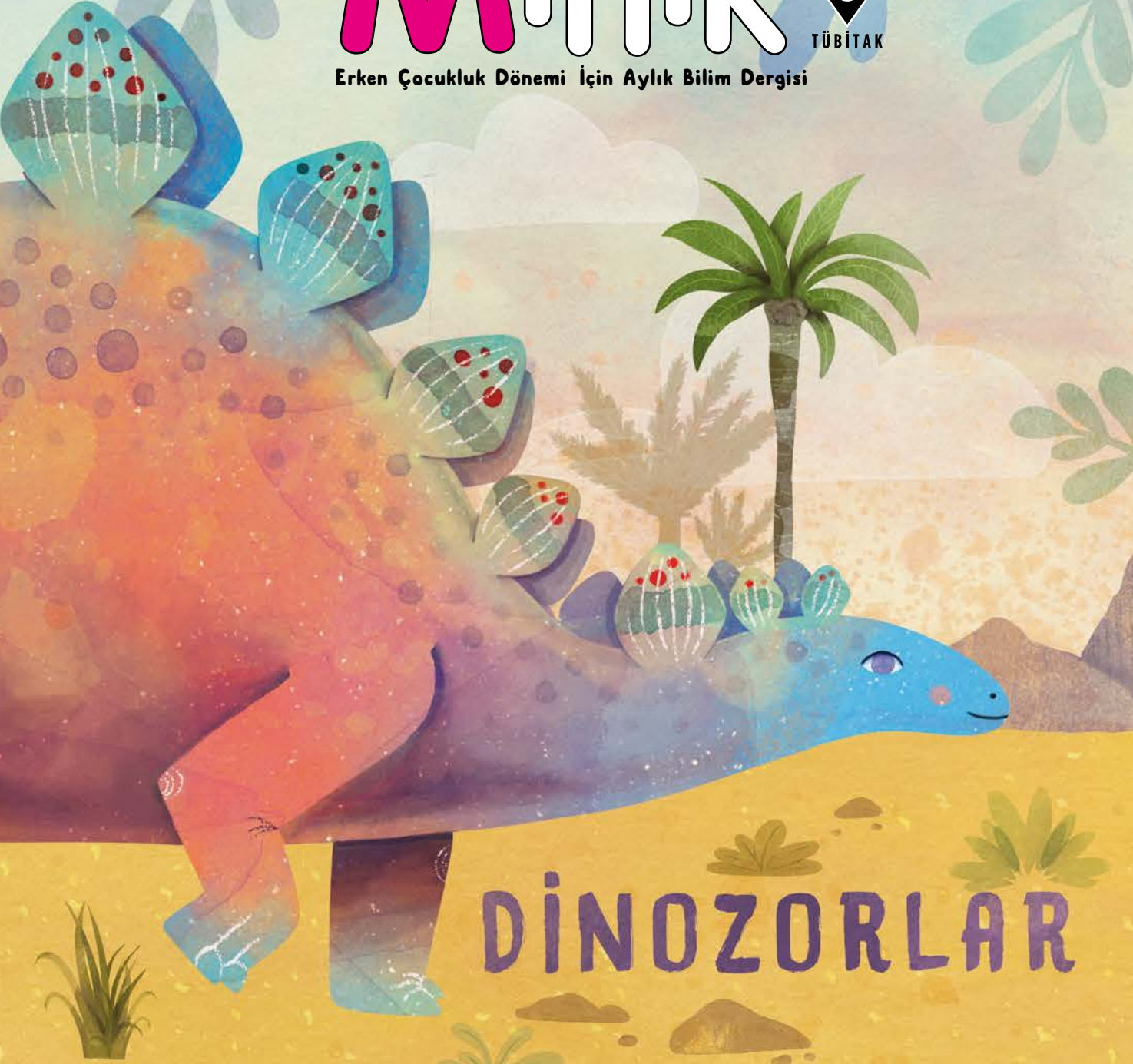

Ocak 2023 • Sayı: 193 • 9 TL

Meraklı Minik

Erken Çocukluk Dönemi İçin Aylık Bilim Dergisi

DİNOZORLAR

**Dinozorlar ve Yavruları
Eşleme Kartları**

**Rengârenk
Çıkartmalar**

**Dinozorlar Ne Kadar
Büyüktü? - Poster**

**Dinozorlar Zamanı
Etkinlik Kitapçığı**

**Dinozorların Beslenme
Zamanı Oyunu**

**Triceratops
Kuklaları**

3+ yaş

ISSN 1307-1998

9 771307 199001

2023/1

"Benim manevi mirasım ilim ve akıldır"
Mustafa Kemal Atatürk

Meraklı Minik
Erken Çocukluk Dönemi İçin Aylık Bilim Dergisi
Yıl: 16 Sayı: 193
Ocak 2023

İmtiyaz Sahibi
TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Hasan Mandal
Genel Yayın Yönetmeni
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Doç. Dr. Rukiye Dilli
Yayın Yönetmeni
Kübra Kara

Yayın Danışma Kurulu
Doç. Dr. Rukiye Dilli
Prof. Dr. Özgül Keleş
Prof. Dr. Nuray Mamur
Prof. Dr. Elif Nursel Özmert
Doç. Dr. Müge Şen
Yunus Tiryakioğlu

Araştırma ve Yazı Grubu
Fatma Nur Başkal
Gülnehal Mert
Merve Yıldırım
Aslı Zülal

Redaksiyon
Özlem Özgün

Grafik Tasarım
Fulya Aktüre

Çizer
Pınar Büyükgöral
Mert Oskeroğlu

Mobil Uygulama
Selim Özden

Mali Yönetmen
Adem Polat

Mali ve İdari Hizmetler
M. Furkan Aktaş

İletişim Bilgileri
TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi
Remzi Oğuz Arık Mahallesi
Tunus Caddesi No: 80 06540
Çankaya ANKARA
e-posta merakli.minik@tubitak.gov.tr
İnternet www.merakliminik.tubitak.gov.tr

Abone İlişkileri
<https://yayinlar.tubitak.gov.tr/>
abone@tubitak.gov.tr

ISSN 977-1307-1998
Fiyatı 9 TL

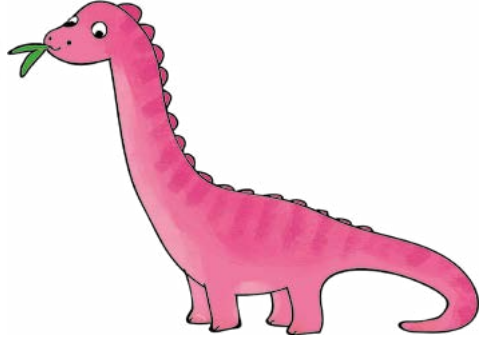
Baskı
Başak Matbaacılık Tan. Hiz. İth. İhr. A.Ş.
www.basakmatbaa.com
Tel (312) 397 16 17

Baskı Tarihi
23.12.2022

Dağıtım
Turkuvoaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.
<http://www.tdp.com.tr>

Her ayın 1'inde çıkar.

Meraklı
Minik

Sevgili Çocuklar,

Bu sayımızın konusu, pek çoğunuzun ilgisini çekeceğini düşündüğümüz dinazorlar. Günümüzden milyonlarca yıl önce yaşamış olan bu canlılarla ilgili bir sayı hazırlamak bizler için de oldukça heyecan vericiydi. Bu heyecanımızla sizlere rengârenk, dopdolu bir dergi hazırladık. Dergimizin sayfalarında dinazor fosilleriyle, farklı dinazor çeşitleriyle, dinazor yumurtalarıyla, dinazorlar zamanında yaşamış diğer canlılarla ilgili pek çok farklı yazı ve etkinlik bulacaksınız. Tüm yazılarımızı ilgiyle okuyacağınızı, etkinliklerimizi ise eğlenerek tamamlayacağınızı düşünüyoruz.

Dergimizi elinize aldığınızda eminiz siz de fark etmişsinizdir: Bu sayımız ekleriyle de dopdolu! Dinazorlar Ne Kadar Büyüktü? adlı posterimizle dinazorların boyutlarıyla ilgili kimi zaman hayrete düşebilir, Dinazorların Beslenme Zamanı Oyunu'yla kıyasıya yarışabilir, *Triceratops* Kuklalarımızla oynarken eğlenceli zaman geçirebilirsiniz. Yine eklerimiz arasında yer alan Dinazorlar Zamanı Etkinlik Kitapçığımızı, Dinazorlar ve Yavruları Eşleme Kartlarımızı da sizler için keyifle hazırladık. Bu eklerimizi de seveceğinizi umuyoruz. Haydi sayfaları çevirin ve tarih öncesinde yaşamış bu canlıların dünyasını keşfe başlayın!

Hepinizi sevgiyle kucaklıyoruz.

Kübra Kara

Dergimize abone olmak, yeni ve eski sayılarımızı satın almak için <https://yayinlar.tubitak.gov.tr/> adresini ziyaret edebilirsiniz.

İçindekiler

2 Pıtır ve Kıtır Fosil Peşinde!

6 Fosil Bilimciler Çalışıyor

8 Dinozorlar Zamanı

10 Dinozorlar Zamanında Denizlerde Kimler Vardı?

12 Uçan Sürüngenlerle Tanışın

14 Dinozorlar ve Ayak İzleri

17 *Diplodocus* Yavruları

19 Dinozor Yumurtaları

21 Dinozorlara Ne Oldu?

22 Dinozorlar Yaşasaydı...

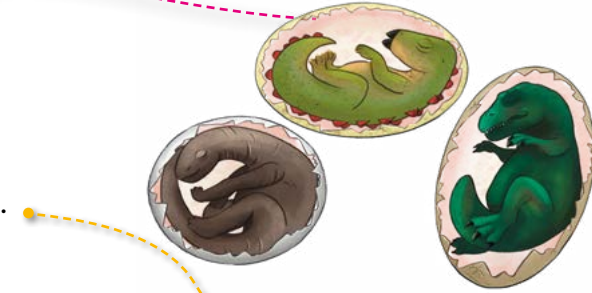
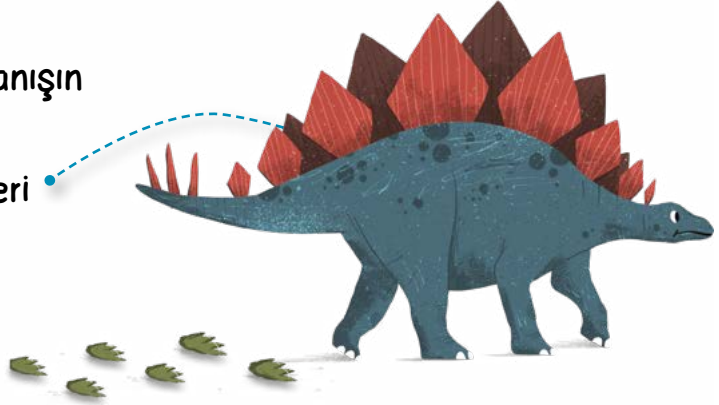
24 Şimdi Hareket Zamanı!

26 Çok Merak Ediyorum

28 Haydi Mutfağa

30 Küçük Eller İşbaşında

32 Kitap... Oyun... Öneri...

Pıtır ve Kıtır Fosil Peşinde!

Pıtır ve Kıtır, iki yakın arkadaş. Onlar araştırmayı, soru sormayı, öğrenmeyi ve öğrendiklerini paylaşmayı çok seviyor. Şimdi de bir kazı alanındalar. Bakalım bugün onları nasıl bir macera bekliyor?

Pıtır, şurada çalışan insanlar da kim?

Onlar fosil bilimci Kıtır. Fosil bilimciler, çok eskiden yaşamış canlıların taşlaşmış kalıntılarını yani fosillerini inceleyerek onlar hakkında bilgi edinir. Haydi gel, yanlarına gidelim.

Fosil bilimcilerle tanışan Pıtır ve Kıtır, bu kazı çalışmasına katılıp fosil avcısı olmaya karar verdi.

Orada bir iskelet fosili gördüm!

Yaşasın!

Zarar görmemesi için çok dikkatli çalışmamız gerekiyor. Fosilin tamamı ortaya çıkana kadar kazıya devam edeceğiz.

Pıtır ve Kıtır çok mutluydu. Çünkü fosilin neredeyse tamamı ortaya çıkmıştı. Acaba bu fosil hangi canlıya aitti?

Neden fosilin fotoğraflarını çekiyoruz?

Çektığımız fotoğrafları daha sonra fosili yeniden doğru şekilde bir araya getirmek için kullanacağız Pıtırcığım.

Artık, bulunan iskelet fosilini laboratuvara taşıma zamanı geldi. Fosil, laboratuvarda incelenmeye devam edecekti.

Bakın, bu kabın içinde alçı var. Taşınma sırasında zarar görmemesi için fosilin parçalarını bu kaplara koyacağız.

Evet evet... Böylece bulduğumuz fosilin hiçbir parçası kırılmayacak!

ALÇI

Fosil bilimciler, laboratuvarında ilk önce fosilin parçalarını alçıdan çıkarıp temizledi.

Sonra, bilgisayarlı görüntüleme aygıtlarıyla fosilin her bir parçasını ayrıntılı şekilde incelemeye koyuldular.

Bulduğumuz fosilin hangi canlıya ait olduğunu öğrenebileceğiz, değil mi?

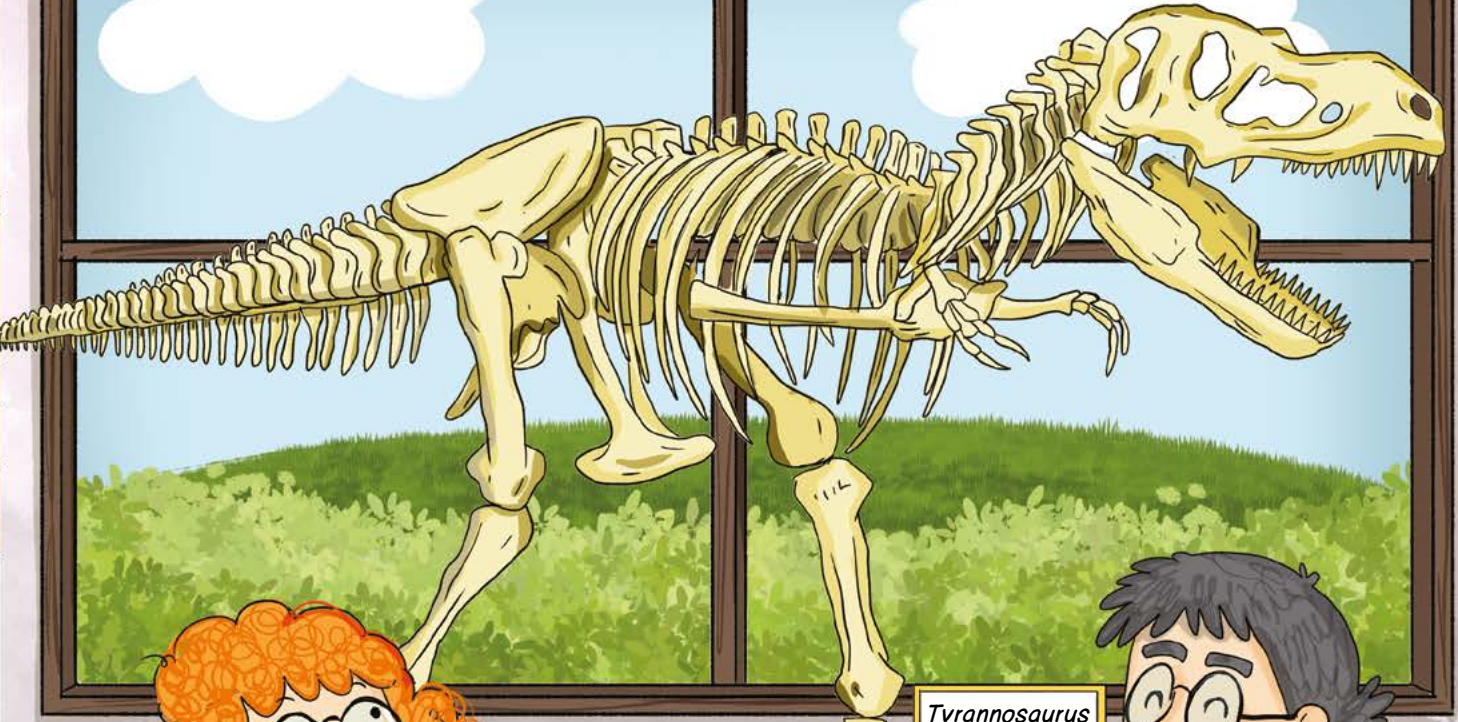

Çalışmamızın en sonunda da bulduğumuz fosilin tüm parçalarını yeniden birleştireceğiz.

Sadece hangi canlıya ait olduğunu değil, aynı zamanda bu canlının ne zaman ve nasıl yaşadığını da öğreneceğiz. Hatta neyle beslendiğini bile...

Çok heyecanlandım!

Uzuuun alışmalar sonunda... Karşınızda *Tyrannosaurus!*

Tyrannosaurus

Bilim insanları her canlı türüne özel bir ad verir. Canlı türlerinin adları genellikle Latince olur. Bu dinozorun adı da Latince. Biz adını Tiranozorun diye okuyoruz.

O bir dinozormuř!

Tiranozorun,
Tiranozorun,
Tiranozorun!

Fatma Nur Başkal
Çizim: İrma Zmiric etinkaya

5

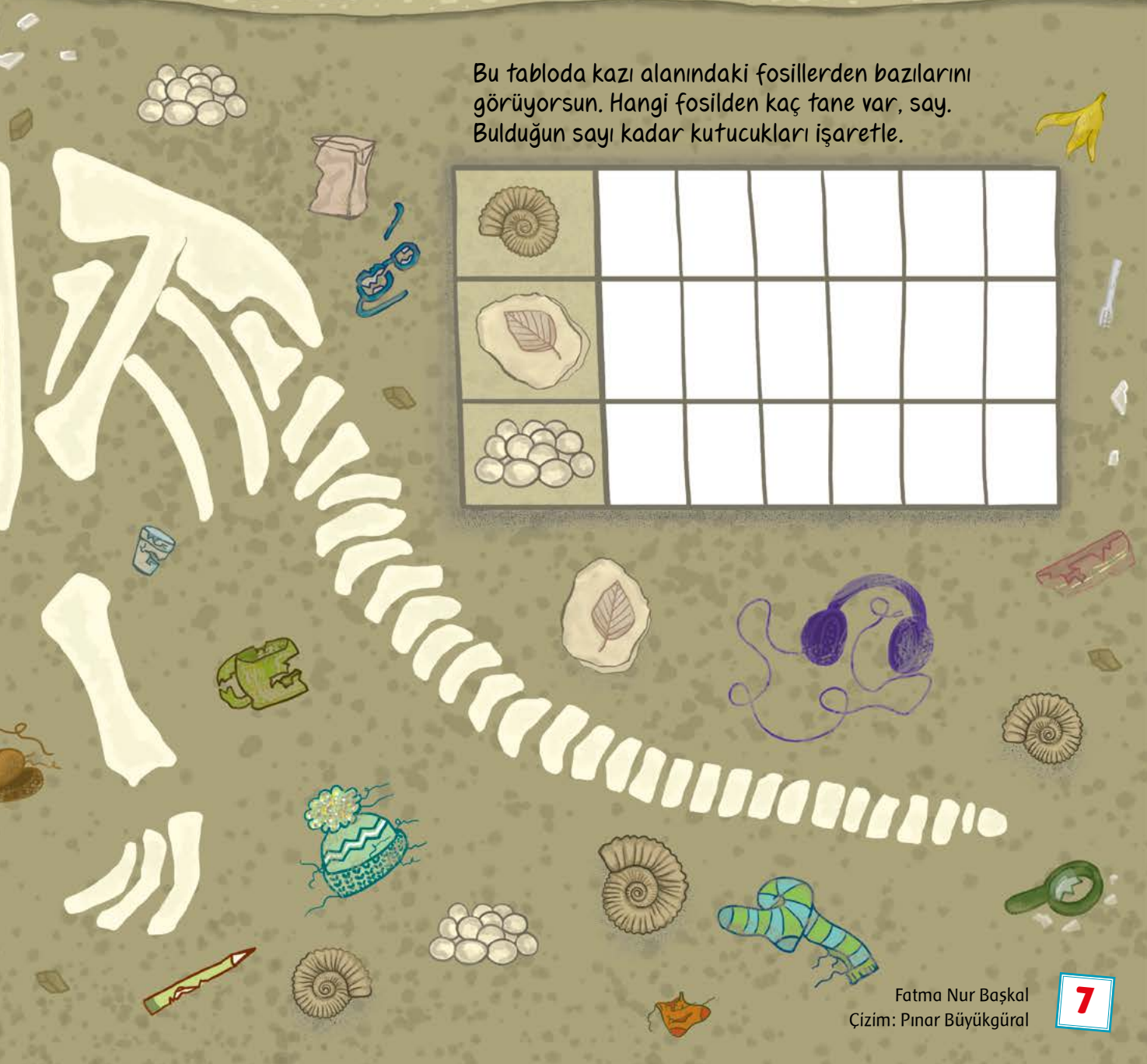

Bu tabloda kazı alanındaki fosillerden bazılarını görüyorsun. Hangi fosilden kaç tane var, say. Bulduğun sayı kadar kutucukları işaretle.

Dinozorlar Zamanı

Dinozorlar, çok ama çok uzun zaman önce yaşayan sürüngen hayvanlardı. O zamanlar yeryüzünde çok farklı hayvanlar ve bitkiler vardı. Hava da bugünkünden çok daha sıcaktı.

Stegosaurus öyle ağırdı ki çok yavaş hareket ederdi. Kimi dinozor da onun aksine çok hızlıydı.

Microceratus çok küçük bir dinozordu.

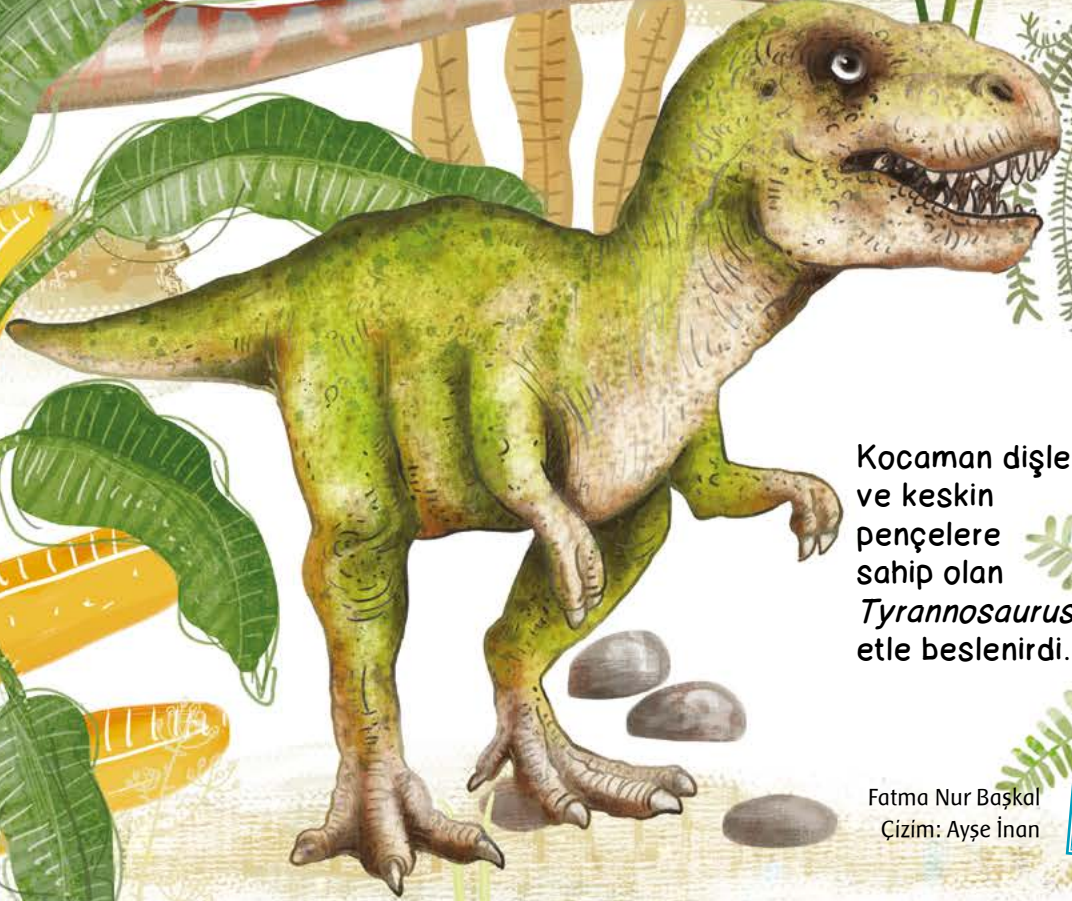
Coloradisaurus hem bitkilerle hem de etle beslenirdi.

Brachiosaurus, en büyük dinozorlardan biriydi.

Dinozorların bazıları dört ayağı üzerinde, bazıları da *Allosaurus* gibi iki ayağı üzerinde hareket ederdi.

Triceratops, sadece bitkilerle beslenirdi.

Kocaman dişlere ve keskin pençelere sahip olan *Tyrannosaurus* etle beslenirdi.

Dinozorlar Zamanında

Dinozorların yaşadığı zamanlarda, denizlerde çok sayıda deniz sürüngenleri vardı. Bunların kimisi çok büyük, kimisi de küçüktü.

Kim avını yakalamak üzere?

Plesiyozor

İhtiyozor

Plesiyozor

İhtiyozor adı verilen deniz sürüngenleri görünüş olarak balıkları andırırdı. Bu canlılar kuyruklarını hareket ettirerek denizde ilerlerdi.

Plesiyozor adı verilen deniz sürüngenleri gövdelerinin iki yanındaki yüzgeçleri sayesinde denizde hareket ederdi.

İhtiyozor

İhtiyozor

Denizlerde Kimler Vardı?

Bilindiği kadarıyla dinozorlar yüzemiyordu. Ama *Spinosaurus*'un kimi zaman avlanmak için denizde yüzdüğü düşünülüyor.

Kimin dişlerinin arasında bir şey kalmış?

Burada bir dinozor varmış. Onu gördün mü?

O dönemlerde denizlerde, başka canlılar da yaşardı. Sarmal şeklindeki kabuğunun içinde yaşayan ammonitler deniz yumuşakçasıydı.

Buradaki ammonit nerede?

Uçan Sürüngenlerle Tanışın

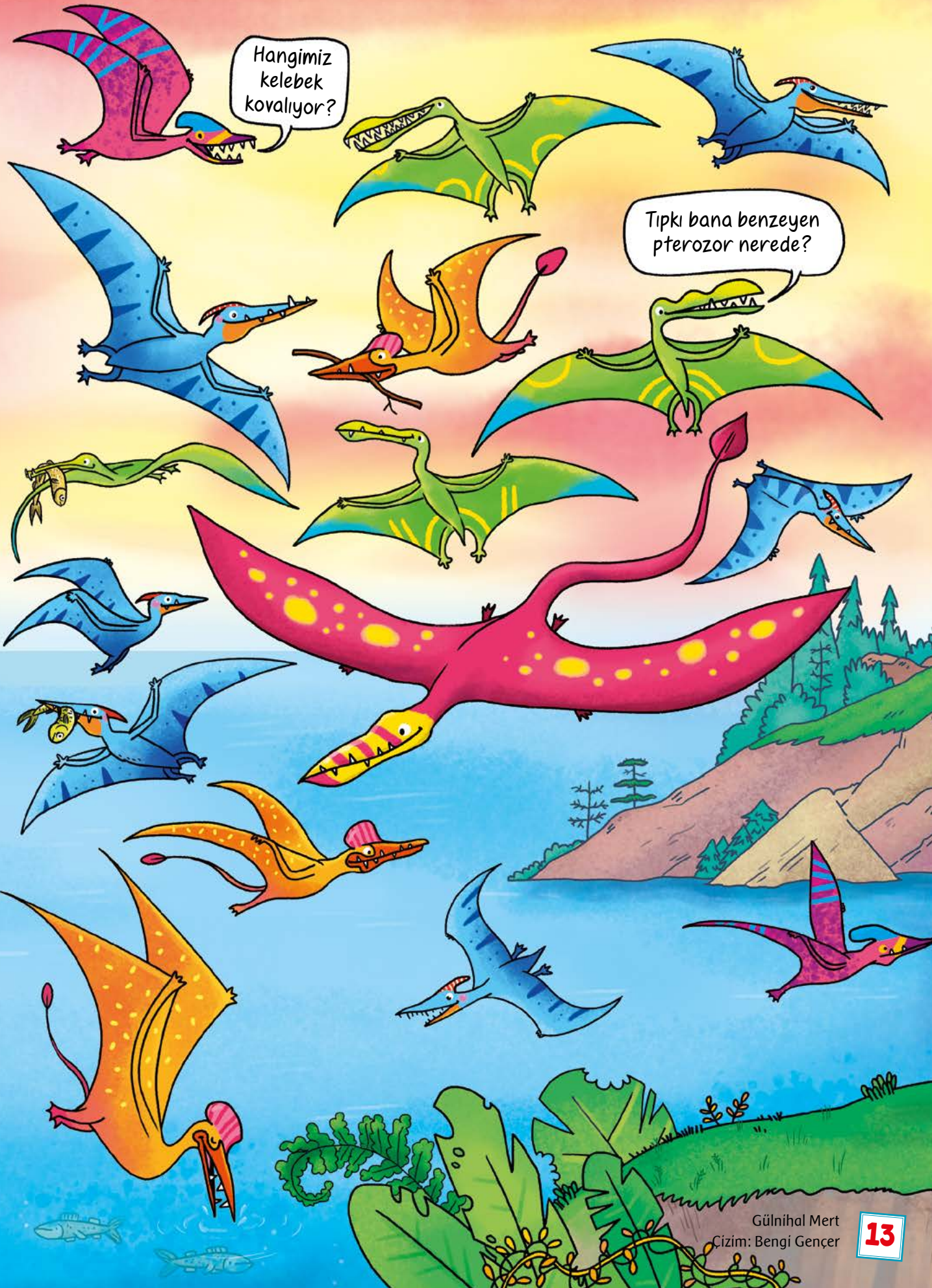
Dinozorların yaşadığı zamanlarda, gökyüzünde pterozor denen kanatlı sürüngenler uçuyordu. Bunların bazıları çok büyük, bazılarıysa çok küçüktü. Üstelik hepsi birbirinden farklı görünüşe sahipti.

Kaçımız balık yakalamış?

Kim balık yerine başka bir şey yakalamış?

Kim gözlerini yummuş?

Hangimiz kelebek kovalıyor?

Tıpkı bana benzeyen pterozor nerede?

Dinozorlar ve Ayak izleri

Buralardan birkaç dinozor geçmiş! Ayak izlerini fark ettin mi? İlk önce sayfadaki ayak izlerinin hangi dinozorlara ait olduğunu göster. Sonra da dergimizin eklerinin arasından ayak izi çıkartmalarını bul. Sayfadaki ayak izlerini, çıkartmaları yapıştırarak devam ettir ve sahiplerine ulaştır.

En büyük ayak izi hangisi? Bu ayak izinin kime ait olduğunu görmek için haydi sayfayı çevir.

İŞTEEE...
KARŞINIZDA
SUPERSAURUS!

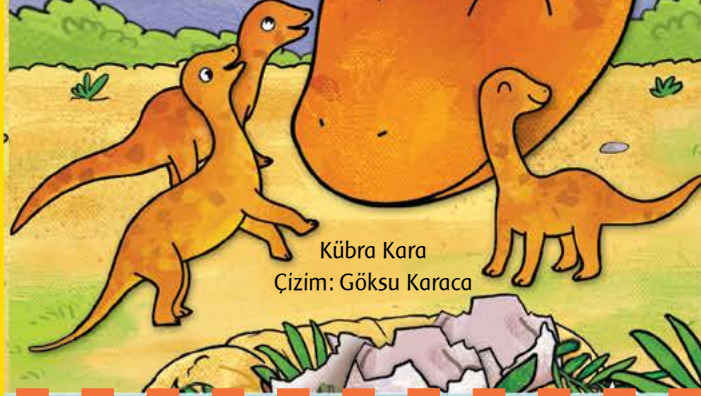
Eline bir kalem al ve
noktalı yerlerin üzerinden
geçerek *Supersaurus*'un
dikenlerini tamamla.

Merhaba yavru *Diplodocus*lar!

Meraklı
Minik

Diplodocus Yavruları

Kübra Kara
Çizim: Göksu Karaca

Yumurtaları sıcak tutmak için yaprakları yuvasının üzerine bırakıyor.

Daha hızlı ilerlemesine yardım etmek için kitabı yukarı aşağı hareket ettir ve sayfayı çevir.

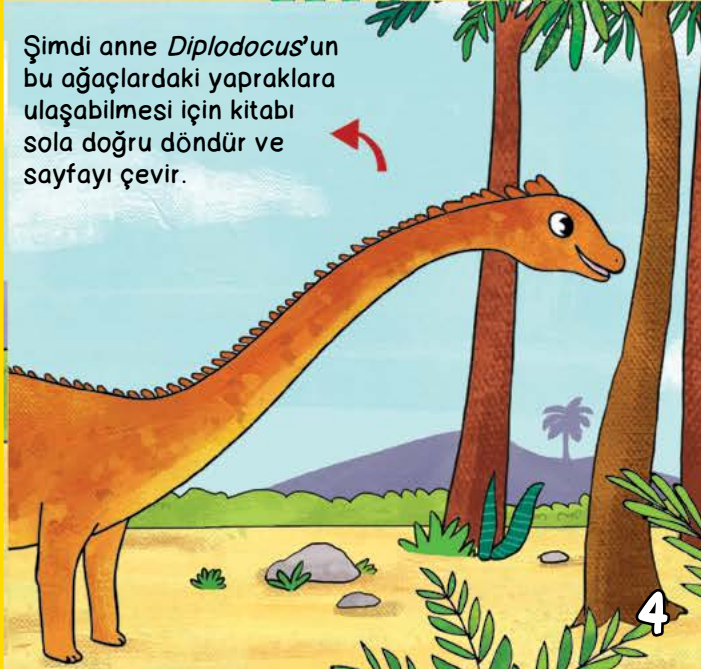

Ve anne *Diplodocus* yuvasına gitmek için yola koyuldu...

7 Peki bu yaprakları ne yapacak?

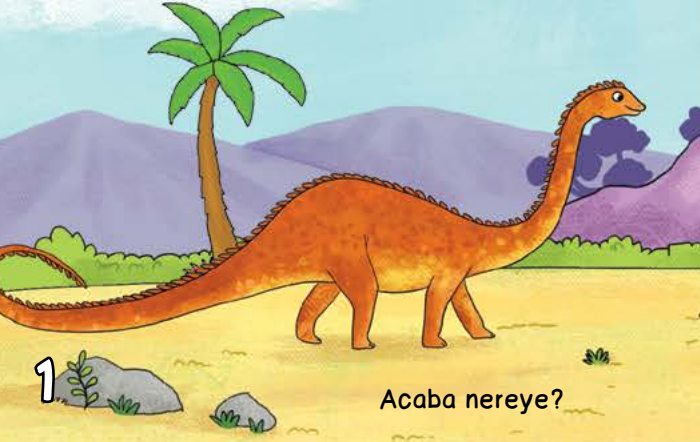
Şimdi anne *Diplodocus*'un bu ağaçlardaki yapraklara ulaşabilmesi için kitabı sola doğru döndür ve sayfayı çevir.

4

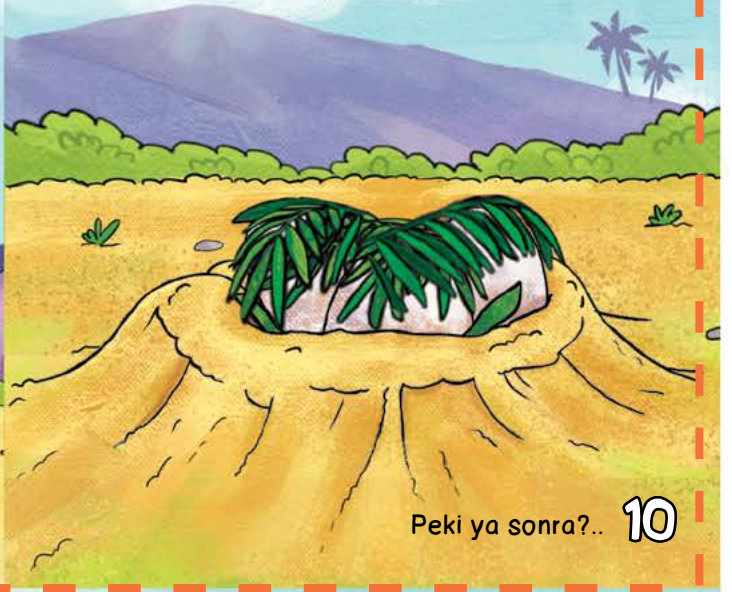
Bu sayfadan küçük bir kitap yapabilirsin. Sayfayı turuncu kesikli çizgilerden kes. Böylece üç ayrı parça elde edeceksin. Bu parçaları mavi çizgilerden ikiye katla. Parçaları sıfır numaralı bir birini izleyecek biçimde iç içe koy ve ortasından zimbala. Kitabın hazır!

Anne *Diplodocus* bir yere gidiyor.

Acaba nereye?

İşte şimdi sıcak oldular.

Peki ya sonra?.. 10

İşte geldi...

3

Yaprakları ne yapacağını görmek için kitabı sağa doğru biraz eğ, ardından sayfayı çevir.

8

Kitabı tekrar sağa döndür ve sayfayı çevir.

Haydi biraz bekle! Anne *Diplodocus*, bu ağaçtan biraz yaprak toplasın.

5

6

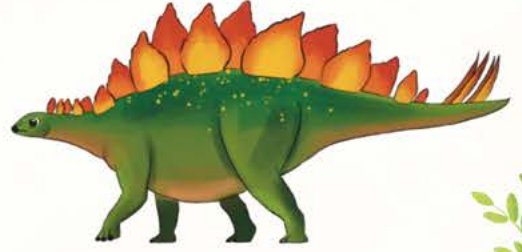

Dinozor Yumurtaları

Dinozor yumurtaları farklı büyüklüklerde, şekillerde, renklerde ve desenlerdeydi. İşte bu sayfanın alt kısmında gördüklerin de birer dinozor yumurtası!

Bunlardan biri *Diplodocus*...

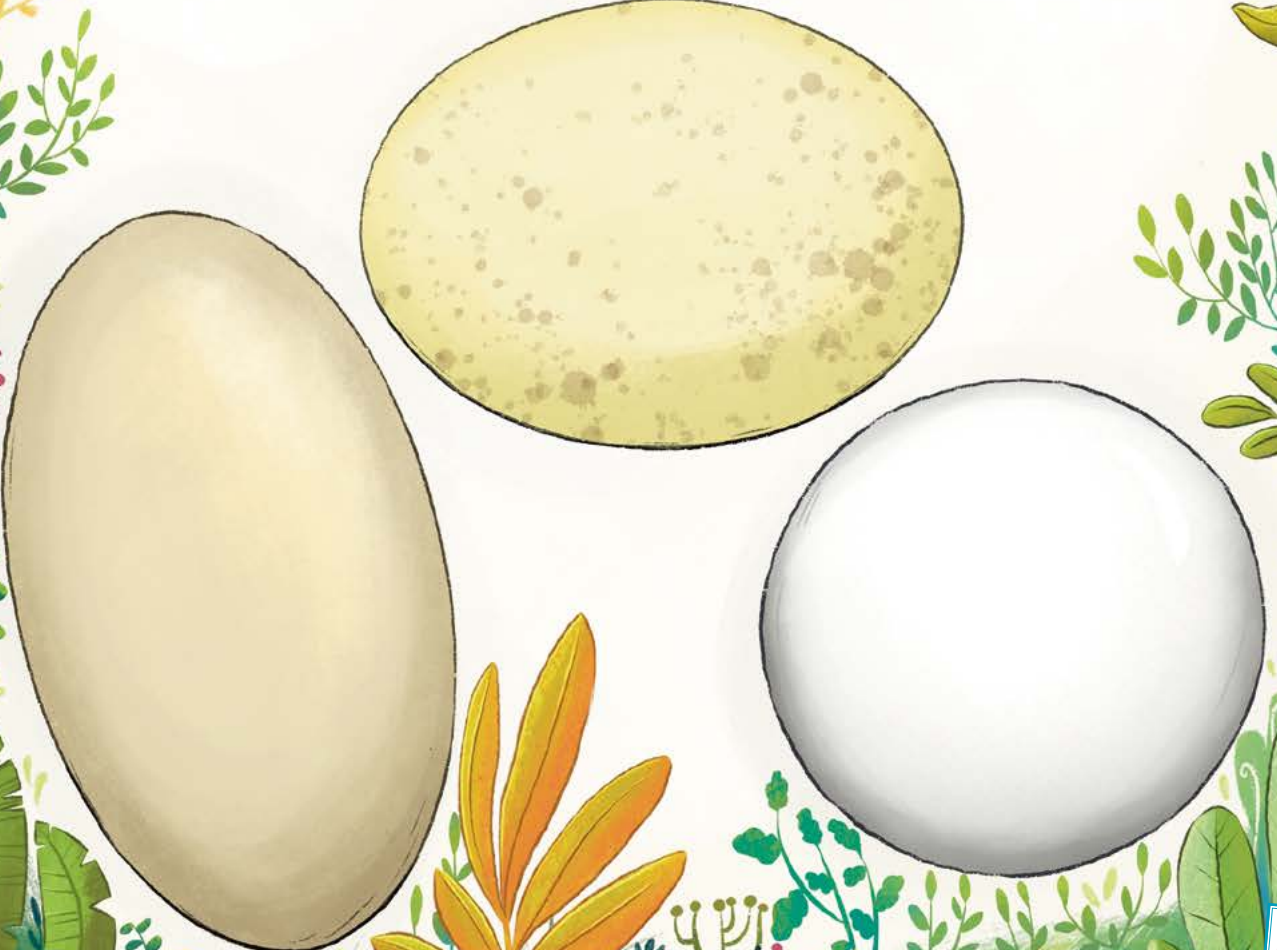

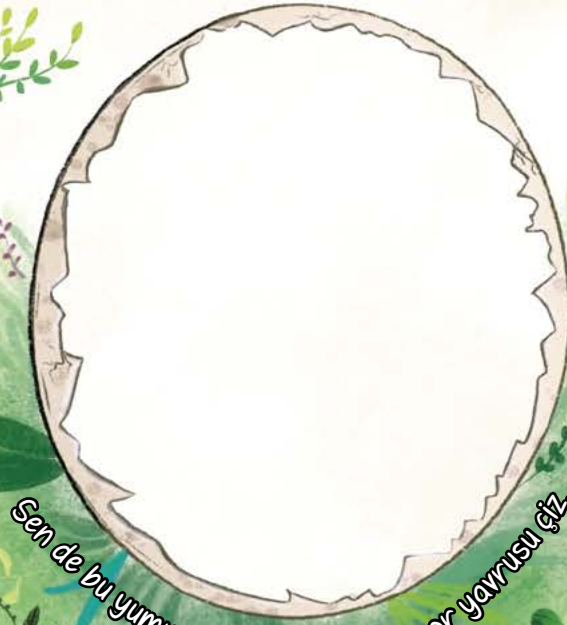
... biri *Stegosaurus*...

... biri *Tyrannosaurus* yumurtası.

Haydi bu sayfayı ışığa tut ve yumurtaların içini görmeye çalış. Yumurtaların içindeki yavruların özelliklerini inceleyerek hangi yumurtanın hangi dinozora ait olduğunu bulabilir misin?

Sen de bu yumurtanın içine bir dinazor yavrusu çiz.

Dinozorlara Ne Oldu?

Dinozorlar uzun yıllar boyunca yaşadı. Sonra ortadan kayboldular. Bilim insanları, fosilleri sayesinde dinozorları keşfetti. Peki dinozorlara ne oldu?

Bu konuda çok kesin bilgiye ulaşılamasa da birçok bilim insanı, dinozorların yaşadığı dönemde Dünya'ya büyük bir gök taşının çarptığını düşünüyor. Gök taşının etkisiyle bazı doğa olaylarının yaşandığı tahmin ediliyor.

Gökyüzünde dev toz bulutları oluşuyor. Toz bulutları yeryüzünü kaplıyor ve hava kararıp soğuyor. İklim değişiyor. Bu durum da dinozorların yeryüzünden yok olmasına neden oluyor.

Peki dinozorlar günümüzde yaşamaya devam etseydi ne olurdu?
Haydi sayfayı çevir!

Dev bir yakın arkadaşımız olabilir.

Kimi acil durumlara çok kısa sürede çözüm sağlanabilirdi.

- Salıncakta kaç çocuk sallanıyor?
- Resimde dinozorlardan başka hangi hayvanları görüyorsun?
- Havuzda sence neler oluyor?
- Oyuncak mavi dinozor nerede?

Haydi şimdi sen de biraz düşün... Dinozorlar günümüzde yaşasaydı başka neler olabilirdi?

Şimdi Hareket Zamanı

Çok eski zamanlarda, dinozorların görüldüğü dönemlerde yaşadığını hayal et. Büyük, çok büyük dinozorlar var çevrende. Dinozorları keşfetmek için küçük bir yolculuğa çıkmaya ne dersin? Haydi hazırsan başlayalım.

Rap rap rap...
Hızlı hızlı yürü.

Eğil, kalk, dön de
çevrene bir bak.

Hoop! İn tekrar aşağıya,
devam et yürümeye.

İşte bir *Spinosaurus*.
Önce üç kere zıpla!

Tutundun kuyruğuna,
tırman yukarıya.

Şimdi de bir *Tyrannosaurus*.
Seni fark etmeden yere yat,
sürün ve uzaklaaaş.

Çok Merak Ediyorum

Ejderhalar bir dinazor çeşidi mi ve gerçekten yaşamışlar mı?

Alperen Algül - 9 yaş - Kahramanmaraş

Çok eski zamanlardan bu yana, farklı dillerdeki öykülerde ve masalarda ejderhalardan bahsedilir: Büyük bir gövde, boynuzlu bir baş, pullarla kaplı deri, kocaman dişler ve pençeler, dev kanatlar... Peki öykülere konu olmuş böyle bir canlı acaba gerçekten yaşamış olabilir mi? Bu öykülerin kaynağı ne olabilir? Bazı araştırmacılara göre çok eskiden yaşamış insanların keşfettiği fosiller, ejderha öyküleri için onlara esin kaynağı olmuş.

O zamanlarda yaşamış insanlar, buldukları devasa kemiklerin nasıl bir canlıya ait olduğunu tahmin etmeye çalışmış. Hayal güçlerini kullanarak ejderha öyküleri anlatmışlar. Ancak bizler bugün, bilim ve teknoloji sayesinde bu fosillerin dinozorlara ya da diğer sürüngenlere ait olduğunu biliyoruz. Yani ejderhalar, bir dinazor çeşidi değildir ama geçmişte bulunan dinazor fosilleriyle ilgili olduğu düşünülen "hayali" canlılardır. Günümüzde de ejderhalar, kitaplardaki ve filmlerdeki öykülerin kahramanları olmaya devam ediyor.

Sorularınızı bekliyoruz!

Sorularınızı bekliyoruz! Robotlarla ilgili sorularınızı 5 Şubat'a kadar bize gönderin. Bu sorulardan birini ya da birkaçını Mart 2023 sayımızda yanıtlayalım. Adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve yaşadığınız ili yazmayı unutmayın. İşte adreslerimiz:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi "Çok Merak Ediyorum" Köşesi
Remzi Oğuz Arık Mahallesi Tunus Caddesi No: 80 06540 Kavaklıdere
Çankaya / ANKARA

e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr

<https://www.merakliminik.tubitak.gov.tr/form/cok-merak-ediyorum>

Bu fotoğraftaki fosilbilimciler
bir *Tyrannosaurus* fosili
üzerinde çalışıyor.

Kare kodu akıllı telefon
ya da tabletinizden
okutarak Kişisel
Verilerin Korunması
Kanunu (KVKK)
Aydınlatma Metni'ni
görüntüleyiniz.

"Çok Merak Ediyorum"
köşemizde yayımlanması
için soru gönderen
okuyucularımız, KVKK
Aydınlatma Metni'ni
okuyup kabul etmiş
sayılırlar.

Gülnehal Mert

Fotoğraf: Rafael Dias Trafaniuc - Dijitalimaj / Alamy

Haydi Mutfağa

Brokoli ve Süzme Yoğurttan Dinozor

Malzemeler

- 2 yemek kaşığı süzme yoğurt
- Bir parça brokoli
- 1 siyah zeytin
- 2 ince dilim tam buğday ekmeği
- 1 havuç

Bu etkinlik bir yetişkinle birlikte yapılmalıdır.

Önce ellerinizi sabun ve suyla yıkayarak temizleyin. Sebzeleri yıkayın. Brokoliyi buharda pişirin. Piştikten sonra soğumasını bekleyin. Bir kısmını ağaç ve zemin süslemesinde kullanmak için ayırın. Kalan brokolinin çiçekli kısmını kesip çatala ezin. Süzme yoğurdu azar azar ekleyin. Ekmek dilimlerini hafifçe kızartın. Kâğıda bir dinazor şekli çizin ve bu çizimden yararlanarak ekmek dilimlerini kesin.

Süzme yoğurt ve brokoli karışımını ekmeğin üzerine sürüp tabağa yerleştirin. Zeytinden minik bir parça keserek dinazorun gözünü yapın. Havucun kabuğunu soyduktan sonra bir ağaç gövdesi olacak şekilde kesin. Brokoli parçalarıyla ağacı oluşturun. Kalan havuç ve brokoli parçalarını zemine dizin. Süzme yoğurtla bulut yaparak tabağınızı tamamlayın. Afiyet olsun.

Küçük Eller İşbaşında

Kasım 2022 sayımızda, bir dinazor maketi yapmanızı istemiştik. İşte maketelerinizle çektiğiniz fotoğraflarınız. Burada yer veremediğimiz fotoğraflarınızı da internet sitemizde görebilirsiniz. İnternet sitemizin adresi: <https://merakliminik.tubitak.gov.tr>

Adil Erdem Ardaç - 3,5 yaş
Kahramanmaraş

Bade Serinsöğüt
6 yaş - Aydın

Alper Sakarya - 5,5 yaş - Antalya

Bahar Neva Gürel - 6 yaş - Kocaeli

Hayal Yeşil
4,5 yaş - İstanbul

Deniz Yılmaz - 4,5 yaş - Yalova

Zehra (3 yaş) , Ayşe (5 yaş) ve
Yavuz (7 yaş) Uzun - Kastamonu

Aras Erdoğan
5 yaş - Mersin

Asya Duru Kiraz - 3 yaş - Van

Egemen ve Defne Kurucu - 5 yaş - Ordu

Erva Kandemir - 6 yaş - Malatya

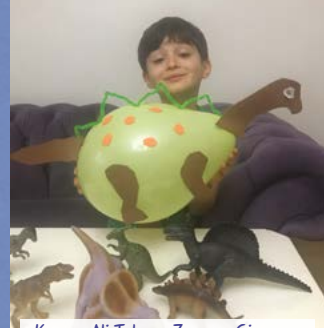
Mehmet Demir
7 yaş - Samsun

Kerem Mesut - 7 yaş - Bursa

Gökçe Arslan - 5 yaş - Karaman

Kerem Ali Takır - 7 yaş - Giresun

Ömer Asaf Can
4 yaş - Sakarya

Hatice Naz Taşkın
4 yaş - Şanlıurfa

Vahit Tosun - 5 yaş - İzmir

Muhammed Ali Uluk
2 yaş - Batman

Masal ve Mücahit Çakır
5 yaş - Ankara

Abdullah Efe Yüksel - 6 yaş - Konya

Mervenur Kağan
6 yaş - Kırşehir

Zeynep Ebrar Yazgan
5 yaş - Kayseri

Yasir Alp (9 yaş) ve Zeynep Rana (5 yaş) Şahin - Amasya

Deniz Ersin
3 yaş - Tekirdağ

Mehmet Talha Zengin
4 yaş - Ağrı

Zeynep Tuğçe Çeliker
4,5 yaş - Sivas

Oğuz Kağan Uçar
4,5 yaş - Eskişehir

Bilge Yamanel
3,5 yaş - Bolu

Mart 2023 sayımız için oyuncaklarınızı toplamanıza yardımcı olacak bir robot tasarlamasını istiyoruz. Robotunuzla çektireceğiniz bir fotoğrafınızı, adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve yaşadığınız ili yazarak bize gönderin. Bunun için 5 Şubat'a kadar süreniz var. Adreslerimiz aşağıda:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi
"Küçük Eller İşbaşında" Köşesi
Remzi Oğuz Ark Mahallesi Tunus Caddesi No: 80
06540 Kavaklıdere Çankaya / ANKARA
e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr
<https://www.merakliminik.tubitak.gov.tr/form/sen-de-gonder>

Kare kodu akıllı telefon ya da tabletinizden okutarak KVKK Aydınlatma Metni'ni görüntüleyiniz:

Küçük Eller İşbaşında köşemizde yayımlanması için fotoğraf gönderen okuyucularımız, KVKK Aydınlatma Metni'ni okuyup kabul etmiş sayılırlar.

Kitap...

Oyun...

Öneri...

Birbirinden Eğlenceli Bulmacalar Çözmeye Var mısınız?

TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları'ndan çıkan *Ara ve Bul Resimli Bulmacalar - Dinozorlar* adlı kitapta bir sürü resimli bulmaca var. Kimi bulmacada bir sayfadaki dinosorlar arasına karışmış kertenkeleleri, kimi bulmacada pterozorların arasında uçan uğur böceklerini, kimi bulmacadaysa plesiyozorlar arasındaki denizyıldızlarını bulmaya çalışacaksınız. Ama tüm bu bulmacaları yaparken ve kitaptaki rengârenk çizimleri incelerken umuyoruz ki çok eğleneceksiniz! Gareth Lucas'ın resimlediği ve Kirsteen Robson'ın metinlerini yazdığı bu bulmaca kitabını, Umut Hasdemir Türkçeye çevirdi.

Haydi Dinozor ve Pterozor Maketi Yapalım!

Dinozor maketi için...

- 1 20x20 cm boyutunda bir kartonu ikiye katlayarak dikdörtgen elde edin.

- 3 Dış çizgilerden kesin ve katladığınız yerden kartonu geri açın.

- 4 Dinozorun başının ve kuyruğunun arka yüzüne biraz yapıştırıcı sürüp karşılıklı olarak denk gelen yerlere yapıştırın.

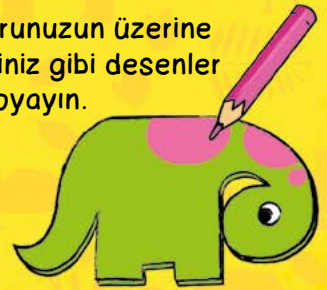

Bu etkinlik için bir yetişkinden yardım alabilirsin.

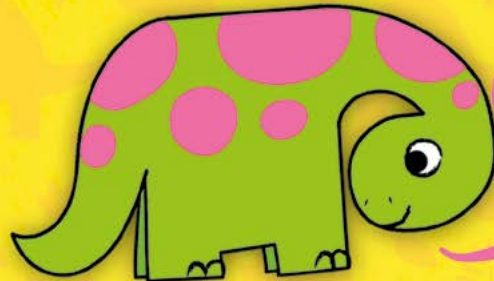
- 2 Dikdörtgenin bir yüzüne resimdeki aşamaları takip ederek dinozorunuzu çizin.

- 5 Dinozorunuzun üzerine istediğiniz gibi desenler çizip boyayın.

İşte dinozor maketiniz hazır!

Dinozorlar ve Yavruları Eşleme Kartları

Bu sayımızda sizin için hazırladığımız kartların dokuzunda bazı dinozorlar, kalan dokuzundaysa yumurtadan henüz çıkmış yavruları bulunuyor. Bu kartlarla bir eşleme oyunu oynayabilirsiniz. Bu oyunu oynamak için önce kartları kartonlardan ayırıp karıştırın. Üzerinde dinozor ve dinozor yavrularının resimleri bulunan yüzleri alta gelecek şekilde yere dizin. Sonra kartları ikişer ikişer açın. Dinozorlarla yavrularını eşlemeye çalışın. Bunun için dinozorların belirgin bazı özelliklerinden yararlanabilirsiniz. Örneğin *Triceratops*'un başındaki boynuzları, *Stegosaurus*'un sırtındaki dikenleri bu dinozorları yavrularıyla eşlemenizde yardımcı olabilir. Birbirinin eşi olan kartları bulduğunuzda onları kenara ayırın. Açtığınız kartlar birbirinin eşi değilse bu iki kartı ters çevirip başka iki kart açın. Dilerseniz bu oyunu iki ya da daha fazla oyuncuyla, kartları sırayla açarak da oynayabilirsiniz. Oyunu biraz basitleştirmek isterseniz oyunun başında tüm kartları resimli yüzleri üst üste gelecek şekilde yere dizebilirsiniz.

Kübra Kara - Çizim: Ayşe İnan

Spinosaurus

Spinosaurus

Pterozor maketi için...

- 1 20x15 cm boyutunda bir kartonu ikiye katlayarak dikdörtgen elde edin.

- 2 Dikdörtgenin bir yüzüne resimdeki aşamaları takip ederek pterozorun kanadını ve kuyruğunu çiziniz.

- 3 Dış çizgilerden kesin ve katladığınız yerden kartonu geri açın.

- 4 Bir parça kartona da resimdeki gibi pterozorun başını çiziniz. Başı dış çizgilerden kesin ve gövdeye yapıştırın.

- 5 Küçük birer parça kartona pterozorun ayaklarını çiziniz ve ayakları dış çizgilerden kesin.

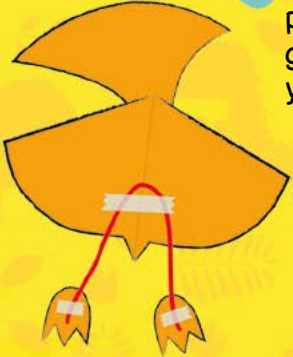

- 6 Bir parça ipin uçlarını ayaklara bantlayın.

İşte pterozor maketiniz hazır!

- 7 İpi orta kısmından pterozorun gövdesinin arka yüzüne bantlayın.

- 8 Pterozorunuzun üzerine istediğiniz gibi desenler çizip boyayın.

Merve Yıldırım
Çizim: Göksu Karaca

**Bilim insanları
dinozorların her birine
Latince bir ad vermiş.**

**Dergimizin sayfalarında geçen
dinozor adlarının okunuşları:**

- Allosaurus* - Allozoruz
- Ankylosaurus* - Ankilozoruz
- Argentinosaurus* - Arjentinazoruz
- Brachiosaurus* - Brakiozoruz
- Coloradisaurus* - Koloradizoruz
- Compsognathus* - Komsognatus
- Diplodocus* - Diplodokus
- Hypacrosaurus* - Hipakrozoruz
- Microceratus* - Mikroseratus
- Parasaurolophus* - Parasorolofus
- Spinosaurus* - Sipinozoruz
- Stegosaurus* - Stegozoruz
- Supersaurus* - Süperzoruz
- Triceratops* - Triseratops
- Tyrannosaurus* - Tiranozoruz
- Velociraptor* - Velosiraptor

